A°. 1846. № 50.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal in weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Vrijdag* en *Zaturdag*, is [illegible] maanden.

VRIJDAG 13 MAART.

De prijs der Advertentiën is, voor een [illegible] regels, f 1.00, en voor elken regel boven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

De centrale afdeeling over de represailles tegen België.

De consequente handelwijs der Tweede Kamer was immer bewonderenswaardig. Geen jaar ging voorbij, of de Kamer levert daarvan schitterende blijken. Zij wilde [illegible] het voorloopig verslag over het ontwerp tot het nemen van represailles tegen België is daar, om er getuigenis van te geven. Wij kenden de Kamer en hare consequente wijze van handelen genoeg om reeds in voorraad te begrijpen, welke de slotsom harer overwegingen wezen zou; maar wij waren benieuwd te zien, op welke gronden de Kamer hare beleefdheid jegens den minister van financiën verdedigen zou. Wij begrepen wel, dat de Kamer het strijdig zou achten met het gemeen overleg tusschen bestuur en vertegenwoordiging, den minister voor het geen hande drift hem deed begaan, te [illegible] werp, — maar wij waren verlangende de redenen te leeren kennen, welke daarvoor aangevoerd zouden worden. Wij waren te meer benieuwd en ons verlangen was te [illegible] boter, als tot hiertoe de verdedigers der represaille-maatregelen zich bepaald hebben tot eenige invectiven tegen de godvergetene Belgen, welke, zonder herinnering aan hunne vroegere slavernij, voor hun eigen land [illegible] handels-wetgeving [illegible] eerst onderdanen [illegible] der Haagsche heeren [illegible] afsmeeken. Wij dachten, dat, wanneer het nemen dier maatregelen van represaille, wij zeggen niet goed te keuren [illegible] verschoonen waren, men met gronden zou strijden, niet enkel met magtspreuken de argumenten, daartegen aangevoerd, zou beantwoorden. Tot hiertoe had zich [illegible] zulk eenen zwaren arbeid nog niemand gewaagd; het ware dus geene vergeefsche moeite geweest, wanneer de Kamer eens met deugdelijke gronden te voorschijn gekomen was.

[illegible] lezen wij, intusschen, in het verslag: »Dat de zeer groote meerderheid der 53 leden, die het ontwerp onderzocht hebben, het *beginsel van vrijen handel* voorstaat, en *alle* uitzonderingen op dien regel, tenzij door de noodzakelijkheid geboden, voor schadelijk en verwerpelijk houdt." Het begin belooft wat, jammer maar, dat de conclusie juist op het tegendeel nederkomt van »dat »beginsel, hetwelk de zeer groote meer»derheid der leden voorstaat." Het einde geeft aan die woorden het voorkomen van eene eenvoudige *captatio benevolentiae* te zijn, hoewel de Kamer reeds in dezen zin de mogelijkheid laat doorschemeren, dat zij het, zoo al niet met andere, dan toch met dit beginsel zoo naauw niet nemen zal. Zij houdt, namelijk, »*alle* »uitzonderingen op dien regel voor scha»delijk en verwerpelijk," maar ten einde den minister niet te zeer te verschrikken, voegt zij er een paar woorden bij, welke weder alles terugnemen, wat zij zoo duidelijk en stellig toegegeven had. Het oude spel van geven en nemen wordt weder gespeeld. De Kamer noemt, namelijk, *alle* uitzonderingen op het beginsel van vrijen handel *schadelijk* en *verwerpelijk*, »tenzij die," zegt zij, »door »de noodzakelijkheid geboden worden." Ongelukkig is het begrip dier noodzakelijkheid ten uiterste rekbaar. De een neemt het in zeer ruimen, de ander in zeer engen zin, al naarmate het hem bij deze of gene gelegenheid het beste schikt. Zoo hechtte de Tweede Kamer in het vorig jaar, bij gelegenheid van de herziening der grondwet, aan het woord *noodzakelijkheid* eenen buitengemeen beperkten zin; het kwam er toen op aan, eene versleten grondwet te schragen, dewijl de ministers die gaarne behouden wilden; nu, daarentegen, blijkens dit verslag, heeft het woord *noodzakelijkheid* eene bijzondere uitgebreidheid gekregen, waaronder men alles begrepen en bij elke uitzondering zich achter die noodzakelijkheid verschuilen kan, waarmede — dit begrijpt men — den minister geene ondienst bewezen wordt.

Daar de Kamer altijd, zoo lang zij enkel behoeft te spreken, zeer veel eerbied voor beginselen heeft, rekent zij nog niet genoeg gezegd te hebben om hare verkleefdheid aan het beginsel van den vrijen handel te toonen. Zij begrijpt, dat, waar men [illegible] aan daden, men zich ten [illegible] in woorden [illegible] te betoonen. Zij vervolgt daarom aldus: »Uit »dien hoofde [illegible] de meerderheid »dan ook in [illegible] van *alle* maat»regelen van [illegible] represaille af»keerig te zijn, [illegible] »van eenen bedenkelijken [illegible] te »achten en slechts zelden aan het doel »beantwoorden." De Kamer kiest niet den kortsten weg om tot de goedkeuring te komen van eenen maatregel, welken zij afkeurt, en die, naar haar oordeel, »van »eenen bedenkelijken aard is en slechts »zelden aan het doel beantwoordt." Ook hier, echter, heeft zij [illegible] de gelegenheid opengehouden, om, wanneer zij [illegible] kiest, *volte-face* te maken; daarom werden zeer voorzigtig de woordjes *in het algemeen* bij *afkeerig* gevoegd.

Verder lezen wij: »Zij" (dat is de zeer groote meerderheid der leden) »meende, »dat eene voorzigtige staatkunde geboot »tot zoodanige maatregelen de toevlugt »niet te nemen, dan in *zeer zeldzame* »*gevallen*, bij *erkende noodzakelijkheid* of »gebrek aan andere betere middelen tot »bereiking van het beoogde doel." Hier begint men al den minister te naderen en spoedig hooren wij, dat slechts *vier* leden zich tegen het ontwerp verklaard hebben, als die daarin »een stellig en »zeker nadeel tegen een geheel onzeker »en verwijderd voordeel" zagen, maar *een en veertig* leden (er blijven dus van van de 53 leden, die deel nemen aan het onderzoek, *acht* over, welke hun gevoelen niet blootgelegd hebben of waarvan wij ten minste niets hooren) verklaren »geneigd te zijn, om, door aanneming »van het wets-ontwerp, met de regering »zamen te werken tot het doel, om Bel»gië te nopen tot opheffing van de be»zwaren, welke uit deszelfs handelsstelsel »voor Nederland voortvloeijen."

Naar de meening dier 41 heeren, bestaat hier dus die erkende *noodzakelijkheid*, welke aanwezig behoort te zijn, om eene uitzondering te mogen maken op het beginsel van den vrijen handel; naar hunne meening is hier een dier *zeldzame* gevallen aanwezig, waarin zij meenen, dat represailles aan het doel beantwoorden kunnen. Wanneer de overtuiging der waarheid harer woorden bij de [illegible] diep gevestigd is, had zij [illegible] eene blooie verklaring [illegible] behooren te bepalen, zij had de redenen behooren op te geven, welke haar, ondanks hare verkleefdheid (men zie slechts het tarief) aan het beginsel van den vrijen handel, tot eene afwijking van dat beginsel deed besluiten. En zij had dit behooren te doen, niet enkel om aan de

tatie de naauwgezetheid te bewijzen, waarmede zij de haar toevertrouwde belangen behartigt, hoewel dit alleen haar reeds genoegzame prikkel behoorde te wezen, maar zij behoorde het vooral in het belang der door haar aangenomene stelling te doen, ten einde aan de Belgen te toonen, dat hare toetreding tot het nemen van represailles niet uit wrok wegens eene niet meer te herstellen breuk ontsproot, maar uit eene op goede gronden gevestigde overtuiging. Haar verslag zou dan eenen morelen invloed uitgeoefend, tot verhaasting gestrekt hebben van de opheffing dier maatregelen, over welke men zich beklaagt en tegen welke men tot middelen, zoo gevaarlijk als represailles ook in het oog der Kamer zijn, zijne toevlugt meent te moeten nemen. Het tegenwoordige rapport zal zeker daar geenerlei invloed uitoefenen, want sedert wanneer maken dergelijke stukken, zonder eenige kracht van betoog of consequentie voorgedragen, indruk? Had de Kamer het niet zelve rapport genoemd, men zou het nimmer dien naam gegeven hebben, tenzij men daarmede uitdrukken wilde eene kennisgeving aan den minister, hoe de stemming over zijn voorstel in de afdeelingen uitgevallen was. Verslag over het wets-ontwerp, dat is blootlegging der gronden, welke zoowel daarvoor alsdaartegenpleiten, — men vindt er geen flaauw spoor van in het gansche zoogenaamde voorloopig verslag.

Het was ook inderdaad wat moeijelijk te moeten aantoonen, dat er noodzakelijkheid tot het nemen van represailles bestaan kon, en vooral hier bestond tegen eene natie, wier maatregelen betrekkelijk tot den handel, hoe nadeelig die ook voor ons wezen mogten, niet bepaald tegen ons, maar gelijkelijk tegen alle andere volkeren gerigt waren, welke in ons belang zelfs uitzonderingen maakten boven anderen. Het was wat moeijelijk, aan te toonen, dat men zich zelven benadeelen moet, dewijl een ander dwaas genoeg is zijnen eigen handel door zoogenaamde beschermende maatregelen te bederven. Het was wat moeijelijk, nadat de stremming van den onderlingen handel nu reeds meer dan twee maanden geduurd heeft, zonder dat wij het doel veel schijnen genaderd te zijn, te zeggen, dat dit een stellig werkend geneesmiddel tegen het gevreesde kwaad wezen zou.

Misschien heeft de centrale afdeeling, dewijl zij die moeijelijkheid inzag, zich bepaald tot de rol van enkele boodschapster der Kamer bij den minister over de gunstige voornitzigten van zijn ontwerp. En zij had gelijk ook; want hoeveel drogredenen en magtspreuken men ook op een mogt stapelen, — de verdediging der represailles bleef te zwaar een werk voor menschelijke krachten.

Buitenlandsche berigten.

POLEN.

Warschau, 3 maart. Een duitsch reiziger, komende uit Petersburg, meldt, dat daar en in geheel Rusland volkomene rust heerscht.

PRUISSEN.

Berlijn, 6 maart. Na de bemoeijingen van den minister van justitie [illegible] het eindelijk gelukt, te bewerken, dat [illegible] over alle tucht- en correctie-huizen uitsluitend [illegible] de geregtelijke overheid opgedragen worde. Hierdoor erlangt deze gewigtige [illegible] administrale justitie niet alleen meerdere eenheid, maar [illegible] een meer vasten, juridischen grondslag.

Mogt bij deze gelegenheid ook een nieuw reglement van orde voor die huizen ontworpen worden, ten einde de gevangenen meer tegen de onbepaalde magt en willekeur der inspecteurs te beschermen. Reeds lang heeft de drukpers hare stem daartegen verheven, dat, terwijl, gedurende de instructie, iedere disciplinaire straf slechts naar aanleiding van een collegiaal besluit kan worden vastgesteld, dikwijls eene, op grond eener overijlde informatie gevolgde, uitspraak des directeurs alléén toereikende is, om eenen gevangene geroelig te straffen en hem, in plaats van op te beuren, nog meer te onderdrukken. Wij hopen, dat ook in de oostelijke provinciën de thans algemeen afgekeurde stokslagen-straf geheel afgeschaft of althans in zooverre zal gewijzigd worden, dat dezelve door de tuchthuis-inspecteurs niet meer zonder aanvrage aan het geregtelijk gezag zal mogen toegepast worden. Ook de wijze van het verschaffen van arbeid aan de gevangenen heeft behoefte aan eene groote herziening. Met het tegenwoordig stelsel, van, namelijk, de krachten en inspanningen der gevangenen te verpachten, kunnen wij ons volstrekt niet vereenigen. De prijs, welke daarvoor gegeven wordt, is over het algemeen zóó gering, — zelden meer dan 6 sgr. per dag, — dat de ondernemer een zoo groot overgewigt over zijne concurrenten verkrijgt, dat hij, zonder zelf er bij te lijden, de prijzen aanzienlijk drukken en een' geheelen tak van nijverheid vernietigen kan.

— De dichter *Heinrich Heine* verlangt weder vurig naar zijn vaderland terug te keeren en zich te Berlijn te vestigen. Hij heeft zich tot dat einde ook tot eenen hooggeplaatsten geleerde gewend, wiens niet geringe verdienste daarin bestaat, dat hij zich, steeds, zonder onderscheid der opinien, het lot van alle in ongelukkige omstandigheden verkeerende letterkundigen aangetrokken heeft, maar ook de dringendste voorspraak van *Alexander van Humboldt* heeft tot dusverre niet kunnen baten, dewijl op *Heinrich Heine* de zwaarste beschuldigingen rusten.

Breslau, 5 maart. Des namiddags 2 ure. Wat naar de gisteren uit Krakau hier ontvangene berigten voorzien kon worden, is reeds geheurd. Gisteren zijn niet enkel de *Oostenrijkers*, maar ook de *Russen*, welke onlangs met een korps van omstreeks 5000 man aan den grens des vrijstaats verschenen waren, zonder tegenstand van de zijde der insurgenten, *Krakau* binnengerukt. [illegible] gekorpen [illegible] en [illegible] aldaar aangekomen zijn. Aan het laatste moet zich eene schaar van 5 tot 600 man der opstandelingen hebben overgegeven. Aangaande het lot van de hoofden der omwenteling hebben wij nog geene nadere berigten ontvangen; doch mij kunnen spoedig meer naauwkeurige [illegible] omtrent het einde des opstands, welke in den beginne zoo bloedig dreigde te worden, te gemoet zien. Welligt zal reeds morgen de geregelde loop der posten hervat worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 maart. Bij de [illegible] is gisteren de discussie begonnen over het vraagstuk van de conversie der renten. De heer *van St. Priest* heeft verklaard, dat het geenszins eene stemopneming en stellige beslissing omtrent de zaak zelve is, die hij dit jaar verlangt, maar slechts het hernieuwen van hetgene reeds verleden jaar in behandeling is geweest, te weten: het beslissen, of de zaak in beraad gebragt zal worden.

De heer *de Lamartine* heeft het beginsel eener conversie bestreden. De heer *Odillon Barrot* heeft het voorstel van den heer *de St. Priest* ondersteund. De minister van finanzien heeft [illegible] aan den staat zou opleveren, voor onnuttig verklaard en voor geschikt, om in dit oogenblik, waarin het in de ondernemingen van uitgebreide werken gewrikkelde was, groote financiele ontleenen na zich te slepen.

— Misschien zal zich de lezer de [illegible] gemaakt hebbende zaak herinneren van zekeren priester *Dousset*, pastoor van Felines d'Hautpoul, bij St. Pons, als beschuldigd van zijn biechtkind verleid, haren man vergiftigd, en beproefd te hebben, om daarna zijne minnares te doen huwen met *zijn eigen vader*, ten einde, daar hij als priester haar niet kan huwen, op die wijze zich van haar aanzienlijk vermogen te verzekeren. De debatten in dit proces hebben een nieuw bewijs opgeleverd, tot welke zwarte misdaden de geldzucht voeren, en tot welke buitensporigheden het blindelings overgeven van een ligtgeloovig hart aan den invloed van eenen daarvan misbruik makenden priester leiden kan. De beschuldigde had, namelijk, *Emilie Corbière*, geboren *Vidal*, eene zeer achtenswaardige vrouw, die met haren echtgenoot eenen gelukkigen echt sleet, door het uitoefenen van zijnen invloed op haren weependen gemoedsaard in de kerk zelve tot echtbreuk verleid, en die misdadige betrekking eenen geruimen tijd met haar aangehouden. De daarop gevolgde dood van den echtgenoot der verleide vrouw deed eene vergiftiging vermoeden, te meer daar de liefde-betrekking tusschen *Emilie* en *Dousset* reeds lang geen geheim meer was, en zij kort na het overlijden haars echtgenoots toestemde, om hare hand te schenken aan den oden *vader* van hare geestelijken minnaar, die, zoodoende, als eenige zoon, erfgenaam van haar vermogen zou worden. *Dousset* is, echter, uit gebrek aan voldoende bewijzen, vrijgesproken van de hem ten laste gelegde misdaad van vergiftiging, maar schuldig verklaard aan valschheid van geschriften, ten prejudice van den broeder van *Emilie* [illegible] bedrog eene ondergeschoven acte te doen teekenen. [illegible] hem veroordeeld tot acht jaren gevangenisstraf en tepronkstelling.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 10 maart. De centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft thans opgemaakt haar voorloopig verslag over het voorstel tot herziening van het reglement van orde. Dat voorloopig verslag houdt, onder anderen, in, dat de voorstellen der commissie tot herziening van hetzelve reglement van orde, in de vergadering van den 10den februari jl. ter tafel gebragt, in de afdeelingen [illegible] worden.

De groote meerderheid dier leden, ten getale van 32, heeft verklaard, genoegen te kunnen nemen met de wijze, waarop de commissie zich van de haar opgelegde taak heeft gekweten. Behoudens de bedenkingen, tegen sommige van de voorgedragen wijzigingen geopperd, oordeelde die meerderheid, dat de voorstellen der commissie in het algemeen voor aannemelijk zijn te houden, dat daardoor, eenige belangrijke verbeteringen in de wijze van behandeling der zaken aangebragt souden worden, en dat de commissie inzonderheid terego had begrepen, dat het de bedoeling der Kamer niet is geweest, om een geheel nieuw reglement doen ontwerpen, maar wel, om, met behoud van de gelegde grondslagen, aan het bestaande zoodanige verbeteringen aan te brengen, als welke eene dringende [illegible] als noodzakelijk of nutlig zoude hebben kunnen [illegible]

Zes leden hebben in deze gunstige [illegible] arbeid der commissie niet gedeeld. Zij herinnerden, dat er, bij gelegenheid van de beraadslagingen over het tegenwoordig reglement, [illegible] stelsel [illegible] de voorkeur moest worden gegeven, [illegible] tot de invoering van dat reglement heeft besloten dan bij wijze van *proefneming* en onder voorbehoud, om, na eene [illegible] jarige ondervinding, de uitkomsten [illegible] in ernstige overweging te nemen, met het oogmerk, om, wanneer de uitkomsten ongunstig bereden [illegible] in dat geval om het [illegible] beginselen over te gaan [illegible] die leden verzochten, de commissie, het stelsel zelf van het tegenwoordig reglement ter toetse zoude hebben gebragt, en daar het hunnes erachtens niet twijfelachtig kon zijn, dat dit stelsel in geenen deele aan de bedoeling en [illegible] voldoen [illegible] zoo meenden zij, dat de commissie had behoorden zich te stellen om hetzelve te verbeteren en door een [illegible] meer rationeel en aan eene doeltreffende en spoedige behandeling der zaken bevorderlijk stelsel te doen vervangen.

Na [illegible] gegeven van den algemeenen indruk, welken de overgezondene van de voorstellen der commissie bij de leden heeft te weeg gebragt, is de centrale afdeeling overgegaan tot de mededeeling van de aanmerkingen, die ten aanzien van [illegible] artikelen zijn en [illegible] in het midden zijn gebragt.

Art. 61. Bij gelegenheid van de behandeling van dit artikel, hebben de leden, die reeds bij de algemeene beschouwingen [illegible] verlangen naar eene algemeene verandering

van stelsel hebben te kunnen geven, hunne denkwijze dienaangaande nader en meens in het breede ontwikkeld. Daarbij werd, onder anderen, door sommigen dier leden gesproken van de wenschelijkheid, om terug te komen op het stelsel der zoogenaamde *amendementen* in den eigenlijken zin, of zoodanig, als hetzelve bij het laatste voorstel der vorige commissie gewijzigd was, voorgedragen. Ook verlangde men, dat er altoos slechts een enkel verslag over ieder voorstel of wetsontwerp opgemaakt zou worden, waarvan men zich een tweeledig nut voorspelde: vooreerst, dat de openbare beraadslagingen daardoor in belangrijkheid zouden winnen, en ten andere, dat, zonder iets te benemen van de bevoegdheid der regering, om al zoodanige wijzigingen voor te stellen, als zij noodig mogt achten, — de Kamer niettemin steeds bij magte zou blijven om de eenmaal ingediende voordragten der regering tot eene eindbeslissing te kunnen brengen, welk vermogen haar thans ontbreekt, zoo dikwijls, door het uitbrengen van een voorloopig verslag, de zaak als het ware weder bij de regering is teruggebragt. Dit laatste punt heeft ook bij andere leden gewogen, die overigens, in geenen deele voor eene geheele afschaffing van het voorloopig verslag gestemd waren, maar die nogtans voor wenschelijk hielden, dat er een geschikt middel mogt worden gevonden, om het onafgedaan blijven van wets-voordragten of voorstellen, welke door de regering of de voorstellers niet ingetrokken worden, in het vervolg te kunnen voorkomen.

Ook is door eenige leden aangedrongen op het denkbeeld, om de algemeene verslagen met bepaalde conclusien tot aanneming of verwerping te doen strekken, hetgeen die leden meenden, dat geenszins met de grondwet strijdig zou wezen.

Art. 87. In de voorgesteld aanvankelijke overweging hebben zeer vele leden een grondwettelijk bezwaar gevonden. Zij meenden, dat, vermits de voorstellen van leden, ingevolge artikel 114 der grondwet te doen, *op gelijke wijze* behooren *overwogen* te worden, als ten aanzien van des konings voorstellen is bepaald, hiermede in geene deele zou strooken, dat over het al of *niet* in overweging nemen vooraf door de kamer wierd beraadslaagd. Ook kon men het doel niet beamen om het regt van initiatief, van hetwelk toch reeds zoo spaarzaam gebruik wordt gemaakt, op eene zijdelingsche wijze te beperken, want het was te verwachten, dat de voorgedragen bepaling van het doen van voorstellen zou terughouden. Men vreesde, eindelijk, dat in de meeste gevallen die bepaling slechts zou strekken, om eene dubbele beraadslaging uit te lokken, waardoor een noodeloos tijdverlies zou plaats hebben, zonder door evenredig nut opgewogen te worden.

Eenige leden, die het nut eener voorloopige overweging, [illegible] niet konden betwisten, maar bij wien voornamelijk het bezwaar uit de grondwet ontleend, scheen te hebben gewogen, wilden tot opheffing van dat bezwaar de bepaling in dien geest gewijzigd hebben, dat dadelijk na het doen van het voorstel aan de voorstellers de vraag zal worden gedaan, of zij verlangen, dat eene voorafgaande overweging plaats hebbe, waartoe derhalve niet zou worden overgegaan dan met bewilliging der voorstellers, die door hunne toestemming geacht konden worden van de toepassing der grondwettelijke bepaling te hebben afgesteld.

In eene afdeeling heeft men gevraagd, of op voorstellen, door leden, ingevolge artikel 114 der grondwet, gedaan, ook amendementen voorgedragen kunnen worden en, zoo ja, of deswege niet onder dit hoofdstuk eene bepaling behoorde te worden opgenomen.

Art. 111. De [illegible] heeft zich verklaard [illegible] dit artikel. Zij meende hetzelve beter beschouwd als van eenen transitoiren aard en niet bestemd om op den duur verpligtend te zijn. Bij de invoering van een geheel nieuw reglement kon het in aanmerking komen, om hetzelve, na eene driejarige proeve, aan eene algeheele herziening te onderwerpen; thans zoude zoodanige bepaling tot niet anders strekken, dan om aan het reglement [illegible] en duurzaamheid, twee voornaam [illegible] zoodanige verandering te [illegible]. Onderscheidene leden waren evenwel van eene tegenovergestelde meening, en wilden de herziening na verloop van zeker bepaald aantal jaren verpligtend maken, juist om voor te komen, dan men niet, zoo als vroeger, heeft plaats gehad, zou trachten, het reglement door het *gebruik* te wijzigen, of wel gevaar loopen om door partiële voorstellen tot verbetering den zamenhang van het geheel te verbreken. Enkele leden wilden zelfs nog meer klem aan de bepaling van artikel 111 bijzetten, door de redactie in dier voege te veranderen: *om de drie jaren wordt het reglement van de herzien.*

— Het voorloopig verslag der Kamer omtrent de ontwerpen [illegible] trekkelijk het eerste boek van het Wetboek van Strafregt is thans opgemaakt. Daaruit blijkt, dat het onderzoek [illegible] sectiën met veel belangstelling heeft plaats gehad, dat [illegible] aanbieding hoogst welkom was; dat de overgroote meerderheid der leden [illegible] heeft, van slechts enkele [illegible] die het wenschelijk oordeelden, nog eenigen tijd met [illegible] tot stand brengen van een Wetboek van Strafregt te [illegible], en eene gedeeltelijke wijziging van den *Code Pénal* [illegible] te stellen; dat er meerder verschil van gevoelen heeft [illegible] omtrent de afzonderlijke aanbieding van het eerste [illegible], zonder bijvoeging der overige; dat de groote meerderheid, evenwel, heeft gemeend, dat ook een voldoend [illegible] van het voorgedragen ontwerp van het eerste boek [illegible] zelf kon plaats hebben, omdat men vrij blijft, ook [illegible] beginselen aangenomen te hebben, de toepassing dier [illegible], wanneer zij later zal toegepast worden, te verwerpen, voor zoo verre zij mogt geoordeeld worden afkeuring te verdienen; dat de Kamer met vertrouwen verwacht, dat het thans ook de bedoeling der regering wezen moet, om nog in deze zitting de aangeboden ontwerpen, het eerste boek omvattende, in wetten te zien overgaan; dat de meerderheid niet gedeeld heeft den bij vele leden besproken wensch, om de onderscheidene gedeelten van het Wetboek aan het oordeel der hoven, der regtbanken en der regtsgeleerde faculteiten aan onze hoogescholen te zien onderwerpen, voor dat dezelve als ontwerp van wet bij de Staten Generaal zouden worden ingezonden; dat vele leden het meenden te moeten goedkeuren, dat het ontwerp niet op eene enkele zuivere strafregts-theorie is gebouwd. Gerestigheid te handhaven in de maatschappij, ziedaar het doel, waar men, dan door beveiliging, dan door afschrik, dan door verbetering moet trachten te bereiken. Wat nu de titels zelven betrof, zoo laten wij hier eenige algemeene en veel besprokene punten volgen:

Op eenige leden na, was men algemeen voor het behoud der *doodstraf*, bij de beoordeeling der straf van *levenslange opsluiting*, als straf naast den dood, is ook weder de *deportatie* ter sprake gekomen; mem heval die zaak ook nu nog aan de herhaalde overweging der regering dringend aan, en alleen, wanneer alle hoop om de *deportatie* te zien aangenomen, moest worden opgegeven, dan zouden vele leden hunne goedkeuring aan de levenslange opsluiting kunnen geven; de groote meerderheid heeft ook gemeend, in het voorgedragen gevangenissystee van afzondering te moeten berusten, een langer uitstel toch omtrent de keuze van stelsel twaalf overbodig voor: — met de *verbanning*, zoowel voor staatkundige misdaden als voor vreemdelingen, kan de meerderheid zich vereenigen; over de eerloosverklaring is geen stellig oordeel uitgebragt, omdat men de omschrijving miste van hetgeen als gevolg en uitwerksel der eerloosverklaring zou moeten beschouwd worden. Sommige leden wilden de geeselstraf niet geheel verwerpen, mits op eene andere wijze, b. v. binnen de muren der strafgevangenis uitgevoerd; sommigen wenschten ook nog als zinnebeeldige straf, die van het zwaaien met het zwaard over het hoofd te willen behouden, doch de overgroote meerderheid heeft niet geoordeeld, dat zoodanige vertooning veel indruk kan maken. Vele leden hebben zich onbepaald tegen te pronkstelling verklaard; men koesterde nog geene zeer gunstige meening omtrent den invloed dier straf, te oordeelen vooral naar hetgeen de ervaring daarvan thans oplevert. — Men wilde met de regering aannemen, dat eene afzondering in de gevangenis niet wel voorzigtig boven de 12 jaren kon worden uitgestrekt, doch dat men dan ook de hoogste tuchthuisstraf in haar maximum tot 12 jaren moest bepalen.

Het is velen voorgekomen, dat bij artikel 38 en 39 van den IIden titel, door de regering een stelsel van gemeenschappelijke werkzalen en cellulaire gevangenissen zou gevestigd worden, wat hoogst gevaarlijk zou wezen en den invloed van het geheele aangenomen stelsel zou doen verloren gaan.

Nopens titel III werd, onder anderen, algemeen begrepen, dat alleen van eene bij de wet strafbare poging in de wet behoort te worden gesproken, en het overige aan de wetenschap overgelaten.

Algemeen zijn de verbeteringen erkend, welke de IVde titel heeft ondergaan. Aangaande titel V, zij hier alleen vermeld, dat de groote meerderheid de dronkenschap beschouwt als een toestand, in welken men zich vrijwillig heeft begeven, en dat dit juist doet uitkomen wat haar in toerekenbaarheid geheel van krankzinnigheid doet verschillen. Algemeen is goedgekeurd, dat er een tijdstip door de wet worde aangewezen, op hetwelk, ten aanzien van kinderen, de toerekenbaarheid van het gebied van het strafregt wordt geacht aan te vangen. Er is wijders gevraagd, waarom de regter de doodstraf alleen niet zal kunnen wijzigen? Gelden de verzachtende omstandigheden van *alle* straffen, waarom ook niet van *deze?* De oefening van het regt van gratie zou ook zeldzamer noodig zijn.

Den VIden titel zag men algemeen gaarne meer uitgebreid; men verlangde eene geheel andere ontwikkeling van de leer der *herhaling van misdaad.* Met opzigt tot den VIIden titel meende men, dat deze te veel verloren heeft in gewigt en beteekenis, sedert de *eerloosheid* verklaard wordt, niet meer het bepaald gevolg te zullen zijn van criminele straffen.

's Gravenhage, 10 maart. De werkzaamheden tot verlenging van den ijzeren spoorweg, van hier naar Rotterdam, worden, voor zoo veel de omstandigheden zulks eenigzins toelaten, met ijver voortgezet; het getal arbeiders is bereids tot ongeveer zeven honderd aangegroeid.

's Gravenhage, 11 maart. Bij Zr. Ms. besluit van den 9den dezer, no. 89, is benoemd tot procureur voor het provinciaal geregtshof in Overijssel en voor de arrondissements-regtbank te Zwolle, mr. *G. D. Jordens*, thans advokaat en plaatsvervangend kantonregter te Zwolle.

— Gisteren namiddag is ter bij Z. Exc. den minister voor de Koloniën een groot diner gehouden. Een en twintig personen namen aan hetzelve deel.

— Men vernemt, dat het berigt, dat Z. Exc. de minister *van Hall* de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ten diner zou hebben genoodigd, ongegrond is.

's Hertogenbosch, 9 maart. De staatsraad-gouverneur van Noord Brabant heeft ter kennisse van de daarbij belanghebbenden gebragt, dat door Z. Exc. den minister van oorlog, krachtens koninklijk besluit van den 20sten februari jl., no. 78, aan heeren gedeputeerde staten dezer provincie, bij missive van den 26sten dier maand, is toegezonden de plattegrondteekening van de gronden en andere eigendommen, onder de gemeente Vugt gelegen, welke benoodigd zijn voor den aanleg der lunetten no. 5, 6, 7 en 8 van de verschanste legerplaats bij dat dorp; en zulks ten einde, met betrekking tot het aankoopen of het onteigenen dier gronden en eigendommen, overeenkomstig artikel 4 der wet van 29 mei 1841 (*Staatsblad* no. 19) te doen handelen; dat dienvolgens op het raadhuis der voorzegde gemeente Vugt, gedurende veertien dagen, en wel van af den 15den maart eerstkomende, ter inzage van de belanghebbenden zal worden gelegd een uittreksel uit de gegezde platte-grondteekening, bevattende tevens de aanduiding van de bijzondere eigendommen, welke als voren benoodigd zijn, gelijk mede de namen van de op de openbare registers bekende eigenaren derzelve; zullende gemelde eigendommen, zooveel mogelijk, door bakens of andere uitwendige teekens worden gekenmerkt; en dat vervolgens eene commissie uit heeren gedeputeerde staten der gemelde provincie, vergezeld van den heer eerst aanwezenden ingenieur te 's Hertogenbosch, zich op maandag, den 30sten maart eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure, ten raadhuize der gemeente Vugt zal vervoegen, en aldaar aan de ten deze belanghebbenden, welke zulks zullen verlangen, de noodige inlichtingen zal geven en hen in hunne belangen zal hooren.

Utrecht, 11 maart. Nadat gisteren ten 10 ure voor het provinciaal geregtshof alhier de zaak van den gepensioneerden kapitein, *Fr.* in behandeling gekomen, het arrest van verwijzing en de acte van beschuldiging voorgelezen, en de lijst der getuigen afgelezen was, is het getuigen-verhoor ten ruim vier ure gesloten geworden. Heden ten 9 ure werd de zitting van het hof geopend; de procureur-generaal *Cazius* heeft de beschuldiging voorgedragen, en, na 1½ uur te hebben gesproken, zijn requisitoir genomen, waarbij de beschuldigde zoude worden schuldig verklaard, wegens: 1o valschheid in geschriften van koophandel; 2o het zich wetens bedienen van de valsche stukken; 3o enkelen diefstal, en dien tengevolge zou worden veroordeeld tot de pronkstelling, brandmerk en een confinement van 5 tot 15 jaren. Daarop werd het woord verleend aan den verdediger van den beschuldigde, terwijl het hof ten 12½ ure, na een gedeelte der verdediging te hebben aangehoord, volgens artikel 181 van het Wetboek van Strafvordering, bij incident heeft besloten, dat alsnog in de zaak zouden worden gedagvaard als getuigen de heer *Enschedé* uit Haarlem, en de heer *A. Danckerts Jr.* te Amsterdam, op maandag den 16den dezer, des morgens ten 10 ure, wanneer de advocaat van den beschuldigde de verdediging verder zal voordragen.

Nijmegen, 11 maart. Ter vervulling der vacature, ontstaande door het ophanden vertrek van den Weleerwaarden Zeer Geleerden heer *S. K. Thoden van Velzen*, theol. dr. en predikant alhier, naar Leeuwarden, is heden door den grooten kerkenraad der hervormde gemeente het onderstaande 12 tal predikanten opgemaakt, volgens alphabetische orde:

R. Beekhuis, te Kranjum; *P. Bogers van Buren*, te Spijk; *V. F. J. Bronacker*, te Leersum; *M. Coenen*, te Geut; *A. H. van der Hoeve*, te Kampen; *H. A. Matthes*, te Valkenburg; *L. S. P. Meyboom*, theol. dr. te Stiens; *K. M. Pleijte*, te Loenen aan de Vecht; *J. C. van Scherpbeek*, te Elst; *E. R. Swalue*, theol. doct. te Goes; *J. A. Timmerman*, te Veldhoven Blaartwijk, c. a.; *H. van Voorst*, te Wormer.

Arnhem, 11 maart. »Heden heeft het provinciaal geregtshof alhier uitspraak gedaan in de zaak van den heer mr. *Reigersman*, advokaat alhier, appellant *contra* de heeren *Jonker & Comp.*, geïntimeerden, te Amsterdam.

»Het hof heeft het bevelschrift van den heer voorzitter der arrondissements regtbank alhier vernietigd en verklaard, dat dezelve zich ten onrechte bevoegd had gehouden, over de middelen van verzet [illegible] te doen, en heeft dienvolgens de heeren *Jonker & Comp.* veroordeeld, om, binnen acht dagen na de beteekening van het arrest, de beide diligences onder het arrest terug te brengen, en dat de daarover gestelde bewaarder die weder in bewaring zal nemen, en, voor het geval dat hieraan niet mogt voldaan worden, den appellant gemagtigd, tot een bedrag van zeshonderd gulden op de goederen van de heeren *Jonker & Comp.* te verhalen; wijders de heeren *Jonker & Comp.* veroordeeld tot vergoeding van alle kosten, schade en intressen door de ten-uitvoer-legging van bovengenoemd bevelschrift bij den appellant gehad en geleden, om, des noods, zulks op den gestelden borg te verhalen, en heeft eindelijk de heeren *Jonker & Comp.* veroordeeld in al de kosten, zoo van het hooger beroep als van eerste instantie."

Ingezonden stukken.

Eenige opmerkingen betrekkelijk het veroordeelend arrest van het hof van Gelderland, in zake den uitgever der Arnhemsche Courant, *gewezen door de heeren mrs.* JACOB RAU, *vice-president*, NICOLAAS VAN DE WALL, GERARD JEAN CHRÉTIEN SCHNEITHER, THEODORUS MARCELLUS IGNATIUS ALOISIUS *baron* VAN LAMSWEERDE, JACOB HENDRIK VAN DER RENNE, BERNARD GUTERKLETH SNETHLAGE, *raadsheeren.*

Du choc des opinions jaillit la verité.

IV.

Wij moeten nog eene wijl vertoeven bij de tweede helft der VIIde *overweging.*

Het hof neemt aan: »dat, welke wending of uitlegging men ook aan het geheele geïnstrueerde

»artikel geven wil, het, echter, VASTSTAAT, dat door »den schrijver, in de hierboven (algemeen bekende) »aangeduide zinsneden, betrekkelijk de troonrede, »*aan den koning wordt ten laste gelegd*, van tot »de vertegenwoordigers van het nederlandsche volk »van den troon *eene rede te hebben gehouden*, welke »geene achting verdient; welke onkieschheid ademt," enz.

Het arrest neemt hier als *vaststaande*, — als bewezen of niet eenmaal *te bewijzen*, — aan, dat wij *den koning hebben* TEN LASTE GELEGD, dat hoogstdezelve *eene* REDE *tot de vertegenwoordiging* GEHOUDEN *heeft*, welke onkieschheid, enz. ademt.

Onbegrijpelijker stelling, — hetzij met allen eerbied gezegd, — zou men zich inderdaad bezwaarlijk kunnen denken. In het geheele geïncrimineerd artikel is de naam *des konings* slechts tweemalen en, — het *vrijsprekend* vonnis der regtbank verzekerde het met zoo vele woorden, — niet dan met gepasten eerbied genoemd; in het geheele artikel wordt met niet één woord van het HOUDEN EENER REDE *door Z. M.* gerept; in het geheele artikel is niet éene enkele den persoon des konings regtstreeks of in de verte gedane TELASTLEGGING voorhanden, en desniettemin *overweegt* het hof, »dat het VASTSTAAT," (alzoo een niet betwist, noch betwistbaar *feit* is) »dat »den koning wordt ten laste gelegd eene *rede te heb*»*ben gehouden*, welke geene achting verdient." Waarlijk, zulk eene grove mistasting, zulke eene »wending" aan onze woorden hadden we ons niet kunnen voorstellen. In het bewuste artikel wordt *den koning* niet éene beschuldiging, niet één verwijt gedaan; er is daar noch sprake van zijnen *persoon*, noch van zijne *waardigheid*, noch van zijn *gezag*, evenmin als van het *houden*, het *uitspreken* eener rede; er is daar alleen sprake van eene *troonrede*, waarin men geheel ter goeder trouw met vertegenwoordiging, regtsgeleerden en publieke opinie een regeringsstuk zag; een regerings-programma, een staatsstuk, welks verantwoordelijkheid kleefde op de ministers en welks beoordeeling eene ingevolge de wetten des lands geoorloofde, geheel regtmatige daad was; bepaald zag men daarin het werk des heeren VAN HALL; men beoordeelde en veroordeelde het *als zoodanig*, en die veroordeeling kon dus enkel en alleen dien *minister* treffen, niet den *koning*. Verre van daar: en hem, die zich niet door partijdigheid, tegeninnemenheid of wanbegrippen en verkeerde opvattingen laat misleiden, zal het zeer duidelijk uit ons geïncrimineerd artikel zijn, dat de geheele inhoud en strekking daarop neerkomt, dat wij aan den heer VAN HALL de onkieschheid, enz. verwijten, welke de troonrede, in ons oog, ademt, en dat wij hem die verwijten doen ter wille en *ter liefde* van den mond, dien men òf *gedoogde*, dat eene zoodanige troonrede uitsprak, òf dien men zulks welligt *aanraadde*; *aanraadde*: want men zegge niet, dat de koning *geheel* uit eigene beweging deze of gene uitdrukking in eene troonrede, deze of gene phrase daarin bezige; zeker is het, en het ligt in den aard en het wezen van eenen constitutionelen regerings-vorm, gelijk mede, in den eigen' naam der ministers, *RAADslieden des konings*, dat zij òf eene zinsnede òf meerderen in eene troonrede aanraden dan wel afraden. Hem, nu, die den koning òf eene onkiesche uitdrukking *in den mond gaf*, òf eene stootende phrase *aanraadde*, òf het in de troonrede opnemen van een stuitend woord *gedoogde*, *hem*, — en wij zagen in dien persoon ditmaal bepaaldelijk den heer VAN HALL, — *hem* en niemand anders, vooral niet *den koning*, golden en troffen onze verwijten.

Het slot der VIIde *overweging* luidt aldus: »dat, buiten twijfel, het bij eene plegtige gelegenheid, open»baar voordragen en uitspreken eener rede, welke, »met bovengemelde gebreken behebt, de opgenoemde »gevolgen bij de toehoorders zoude te weeg brengen, »*den persoon des redenaars van eene verachtelijke* »*zijde zoude doen kennen en hem als onkiesch*, »*verwaten en onbeschoft aan de verachting zijner* »*medeburgers zoude blootstellen.*"

Het stelsel, of de stelling, in deze *overweging* gelegen, komt ons voor al zeer wonderlijk te zijn. Wij vermeenen, dat men hier ten onregte op den *persoon des redenaars* doet slaan wat enkel op de *rede* betrekking heeft; dat men hier verkeerdelijk eene veroordeeling *der zaak* tevens op *den persoon* toepast. Laat ons een voorbeeld stellen. Bekend is het, dat de instelling der *vrijmetselarij* reeds dagteekent uit den tijd der Romeinen; dat zij, ofschoon onder andere benaming en vorm, reeds bestond ten tijde van AUGUSTUS. Wij herinneren ons eene anekdote te dier zake, welke ons uit onze jeugd is bijgebleven en welke het ons lust hier terug te geven. Onder de broeders dier orde of leden van dat of soortgelijk gilde, telde men destijds ook CICERO, den redenaar der redenaren. Als jongeling reeds blonk hij uit door zeggingskracht en wegslepende welsprekenheid, maar hij deed zich tevens meermalen kennen als iemand, die niet vrij was van de dartelheid en loszinnigheid der jeugd. Bij gelegenheid, dat de orde of het gilde, waartoe hij behoorde, het plegtig jaarfeest harer oprigting vierde en CICERO als feestredenaar dier gelegenheid optrad, hield hij eene rede, waarin hij de ongerijmdste stellingen te borde bragt, de meest dwaze beginselen verdedigde en vooral de voorschriften der goede zeden uit het oog verloor, althans ze in een opwaar en hatelijk daglicht stelde. Zijne toehoorders gaven reeds bij den aanhef zijner rede hunne ontevredenheid, hunne afkeuring en hun verschil van gevoelen te kennen; maar CICERO, die welligt juist daarom zulke ongerijmdheden verkondigde, om de kracht zijner welsprekendheid te beter te doen uitkomen, — CICERO boeide en overreedde zijne hoorders in die mate, dat zij hem het pleit gewonnen moesten geven, hun ondanks. Wij weten niet, of deze rede van CICERO nog voorhanden zij, maar men stelle zulks en verbeelde zich, dat een *orateur* der tegenwoordige *vrijmetselarij-orde*, of eenig ander goed declamator, bij voorbeeld de heer REDERS te Groningen, bij de eene of andere feestelijke en plegtige gelegenheid, die feestrede van CICERO voordrage en uitspreke in het openbaar, niet als proeve van zedelijkheid of kieschheid, maar als proeve van wegslepende welsprekenheid. Men stelle, dat de spreker zich loffelijk van zijne taak kwijte, maar dat een groot aantal zijner hoorders die *rede zelve* critiseere en ze brandmerke als *onkiesch*, *onzedelijk en goddeloos*. Gelooft men nu, dat de heer ZULLER zich *persoonlijk* de verwijten zal aantrekken, aan eene *redevoering van CICERO* gedaan? Gelooft men, dat de heer ZULLER zich die rede, — in zijne meening en overtuiging, — zou *toegeëigend* hebben, ofschoon hij ze *vrijwillig* en *onverpligt* uitsprak, en dat hij de recensenten eene actie zou aandoen wegens hoon of smaad? Immers neen.

Een ander voorbeeld. Bij gelegenheid eener nationale feestviering geeft het Fransche opera-gezelschap eene gala-voorstelling van *Robert le Diable*, eene opera welke om hare muziek roem, om hare intrigue en woorden afkeuring verdient.

Daarin wordt gespot en gelachen met zedelijkheid en godsdienst; het geheele stuk is *profaan*. Eenige dagbladen geeft eene kritiek daarvan. Het roemt de talenten van ROBERT en BERTRAM, prijst de uitvoering der muziek, maar veroordeelt het *stuk zelf* als *godslasterend*. Zullen nu ROBERT en BERTRAM, die slechts *uitspraken*, wat een ander *gezegd*, *vervaardigd*, *gesteld* heeft, beweren, dat zij zich dat stuk en die woorden *toegeëigend* hebben en den dagbladschrijver vervolgen wegens eene hun gedane beschuldiging van *godslastering*? Immers neen.

Een ander voorbeeld. Onze hofsalmezanger, de heer VREDE, drage, bij de eene of andere plegtige gelegenheid, bij voorbeeld, bij de inwijding van een spoorweg, onder meer andere zangstukken, tot toegift, den een of ander uitheemschen *chanson* voor, welks meer of mindere *onkieschheid* voor het hollandsch gevoel *onbeschoftheid* is en welker *wuftheid* in het hollandsch oor *liederlijkheid* wordt.

Het *Journal de la Haye* geeft, door de pen des heeren SAGNEUX, in de rubriek *Beaux-arts*, enz. een verslag der *soirée musicale*, prijst en looft uitbundiglijk den persoon, de talenten, enz. des heeren VREDE, maar vindt, dat die laatste *chanson*, het kuische oor der dames gekwetst en het kiesch gevoel der heeren onbehagelijk aangedaan heeft; het is zijne meening, dat die *chanson onzedelijk*, ja, *liederlijk* is. Zal nu de heer VREDE den heer SAGNEUX vervolgen wegens hoon of smaad, zeggende: »Gij hebt »als onzedelijk en liederlijk veroordeeld iets, wat ik »uitgesproken of gezongen heb; ik was daartoe niet »verpligt en heb mij dus vrijwillig dat zangstukje »toegeëigend: *ergo* hebt gij *mijnen persoon* uitge»maakt voor *onzedelijk* en *liederlijk*"? Immers neen.

Een laatste voorbeeld. Een jong mensch, nog eerst onlangs van de latijnsche school in de maatschappij gepromoveerd en algemeen als geen genie of persoon van studie bekend, wordt lid van de heilzame inrigting: *Tot nut van 't Algemeen*. Zijn vader staat hem voor, eene lezing op eene der nuts-vergaderingen te houden en op het bezwaar, door den zoon geopperd, dat hij geene kans ziet, om eene dragelijke verhandeling te vervaardigen, belooft de oude man hem er eene te stellen, die hij, de zoon, dan slechts behoeft voor te dragen. De zoon bewilligt, neemt eene spreekbeurt op zich en leest eene verhandeling over de *hoogere wijsbegeerte*, waarin hij KANT, WIELAND, SCHLEGEL, OPZOOMER, enz. enz., in den ban doet. De toehoorders staan verbaasd over zoo veel wijsheid en zijn gebelgd over eenige min-kiesche uitdrukkingen in de gehoorde lezing. Het behandelde onderwerp en de wijze der behandeling doen hen al aanstonds begrijpen, dat het jongmensch zulk eene lezing *niet heeft kunnen* vervaardigen en de geheele lezing-zelve, stijl, zegswijze, inhoud, woorden, enz. geven hun de morele overtuiging, dat die lezing het werk is van den vader, niet van den zoon. Eenigen laten zich daarover aldus uit: »Wij vinden het goed, dat een jongmensch ambitie heeft en gaarne lezingen houdt, waarmede hij nut kan stichten; wij hebben niets tegen zijnen persoon, maar wij zijn overtuigd, dat het zijn eigen werk niet is; trouwens, men behoeft slechts te letten op de gezwollenheid des stijls, het wijsgeerige van het onderwerp, de onkiesche uitdrukkingen en de verwaten eigenliefde, welke die lezing ademt, om daarin zijn' *vader* als steller dier verhandeling te herkennen."

Zou men nu meenen, dat bewust jongmensch zichzelven door die beoordeeling van het *werk zijns vaders*, hetwelk hij, de zoon, voorgedragen, maar waarvan hij misschien niets begrepen heeft of heeft kunnen begrijpen, beleedigd zou kunnen achten en met goed gevolg eene actie wegens hoon of smaad tegen die kritiserende toehoorders zou kunnen instellen? Immers neen. Het openbaar ministerie zou hem stellig niet ontvankelijk verklaren. Het zou beweren, en teregt, dat de zoon niet beleedigd ware door eene veroordeeling, geveld over een stuk, hetwelk hij *slechts uitgesproken* had, en zijn beweren, dat hij hetzelve *stuk* zich *toegeëigend* had, zou wel niet beter ontvangen worden. Ineerde de verhandeling van *het werk eens anderen*, hierhelijk eene klagte van hoon of smaad jegens zijn *persoon* tegen die kritiserende toehoorders in en wees het openbaar ministerie die klagte, als ongefundeerd, werkelijk af, — en het schijnt niet anders mogelijk, — dan zou men, met het oog op de gebeurtenissen dezer dagen, schier geneigd zijn te geloven, dat men eene stelling of een stelsel toepast, waarmede men, bij de zaak betrokken, geen of min hoog geplaatst zijn. Maar eene goede regtsbedeeling verdert, dat *allen gelijk zijn voor de wet*" en dat men niet de *personen*, maar de zaken aanzie.

Wij kunnen niet af, hier opzettelijk te waarschuwen tegen alle verkeerde opvattingen. Wij hebben deze voorbeelden niet gesteld met het oog op de troonrede of op den persoon des redenaars; wij hebben die voorbeelden alleenlijk gesteld met het doel, om te bewijzen, dat het eene verkeerde stelling is in het algemeen eene rede te verbinden met den redenaar, de zaak te vermengen met den persoon en de beoordeeling eener rede te laten staan op en te laten doorgaan als eene beoordeeling van den persoon des redenaars. Deze stelling is in het geldersche arrest aangenomen, ofschoon, onzes inziens, niet bewezen; en dewijl wij van eene tegenovergestelde opinie zijn en weten, dat het niet [illegible], maar dat men verpligt is zulks te *bewijzen*, daarom hebben wij die voorbeelden als bewijzen voor eene tegenovergestelde opinie hier bijgebragt.

In een volgend artikel zullen wij de VIIIste *overweging* ter toetse brengen.

Adverentiën.

OPENBARE VERKOOP

VAN

HOUTGEWAS

Op den Straatweg van ZUTPHEN naar WINTERSWIJK.

Ten overstaan van den Meer Mr. *M. J. VAN LOBEN SELS*, Notaris, residerende te *Zutphen*, zal, onder nadere goedkeuring van den Heer Arrondissements-Directeur der Indirecte Belastingen te *Arnhem*, op Donderdag den 2den April 1846, des middags ten 12 ure, ten huize van *LUCAS SWARTJES*, in het *Nederlandsche Koffijhuis* te *Zutphen*, in het openbaar worden verkocht:

Het PLANTSOEN langs den Straatweg van *Zutphen* naar *Winterswijk*, als:

I. Het RIJS- en ELZENHOUT in de wederzijdsche taluds, van af de Tolbrug tot aan het begin van het Dorp *Warnsveld*, tusschen [illegible] 15 en 16, in een perceel.

II. Het ELZEN- en BERKENHOUT ten zuiden van den Straatweg, tusschen *Ruurlo* en *Groenlo*, in massa of in 21 perceelen.

III. Het ELZEN- en BERKENHOUT wederzijds den weg van *Groenlo* tot *Winterswijk*, in massa of in 17 perceelen.

De afbakening hiervan in perceelen zal zoo tijdig geschieden, dat ieder zich van de situatie der perceelen behoorlijk kan vergewissen; zullende alle verdere informatiën, ten aanzien dezer verkooping, te bekomen zijn ten kantore van de Heeren Ontvangers der Registratie te *Lochem*, te *Groenlo* en te *Doesburgh*, voornoemden Heer Notaris en van den onderteekenden Ontvanger.

De Ontvanger der Registratie te Zutphen,
J. VAN [illegible]A.

---

†††† Op Woensdag den 15den April 1846, des voormiddags ten elf ure, wordt, te *Vreeland*, publiek verkocht:

De geëxtinseerde en uitgeschreide HEEREN-HOESTEDE, [illegible] DERIJEN, aldaar en onder [illegible] gelegen.

Breeder omschreven op de aangeplakte biljetten en in het *Handelsblad* van Donderdag den [illegible] Maart 1846.

Informatiën verlangende, vermoege men zich ten Kantore van den Heer *[illegible] DEE*, Secretaris [illegible] *EEDE*, Notaris, wo[illegible] *Vreeland*.

---

†††† Aanstaanden Maandag, den 16den Maart, des voormiddags ten 11 uur, in *het Hof van Berlijn*, [illegible], de laatste veiling en toeslag plaats [illegible] TUIN en BOOMGAARD, gelegen [illegible] Rijksche poort, bij *Zevenaar*, Sectie [illegible] en [illegible] groot 39 Roeden en 90 Ellen, [illegible] geschikt om op te bouwen; staande op [illegible] *f 750.*

RHEINISCHE DAMPFSCHIFFFAHRT.

KÖLNISCHE GESELLSCHAFT.

Gereguld vertrek der Boeten van [illegible] naar *Keulen*, direct tot *Mannheim*, [illegible] 7 uur precies.

Waterhoogte te Arnhem:

Den 12 Maart 2 Et 1 Duim [illegible] 0 Vet. 6 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.